

HADİS İNKARCILIĞI KİTABI SORULARI VE CEVAPLARI

1-42 sayfalar (Nurcan hoca)

soru: Tarihte hadislerle karşı ilk tepkinin ayetini slogan edinerekmezhebinin doğuşuyla neşet ettiği söylenebilir ?

Cevap: Hüküm ancak Allah'ındır. Harici

soru: İlk olarak sünneti topyekün faaliyeti kimler tarafından gelişmiştir ?

Cevap: Batılı oryentalistler

soru: Oryentalistlerin faaliyetlerinden Hindistan ve Mısırdaki etkilenen müslümanalar, hangi akım ile kendini göstermiştir?

CEVAP: Kur'aniyyûn

Soru: Aşağıdakilerden hangisi hadis karşıtlarının dile getirdiği söylemlerdir?

- A- Hadisleri tamamen reddeder
- B- Akla uymayan hadisleri reddeder
- C- Kur'an'a aykırı olanları reddeder
- D- Günümüz değerlerine uymayanları reddeder

E- Hepsi

Soru: “İslam sünnettir, sünnet de islamdır” sözünün sahibi kimdir?

CEVAP: Bişr b. El-Hâris el-Hafi

Soru: İslami hükümlerin yüzde kaç sünnete dayanmaktadır ?

CEVAP: %80

Soru: Modern değerlerle çatışan bir din istenmediği için özellikle hangi kısmın çıkarılması istenmektedir ?

CEVAP: Muamelat

Soru: Hadislerde problem teşkil eden, çatışıyor gibi görünen hadisleri incelemek için kullanılan terim hangisidir?

CEVAP: Müşkilil Kur'an

Soru: Müşkil literatürünün en kadim ve en kapsamlı örneklerinden olan Şerhu Müşkili'l-Âsar isimli eser hangi fakihe aittir?

CEVAP: İmam Tahavi

Soru: Kur'an İslam'ı söyleminin aslında tarihi hiç bir dayanağı yoktur, bunula ilgili “Ashabın davranışları, ister onun bu konudaki sözlerini ezbere bilsin, isterse bilmesin büyük oranda Hz. Peygamber'i (as.) örnek alma şeklinde idi....” yorumunu yapan kimdir ?

CEVAP: Ed-Dümeynî

Soru: Hadis karşıtlarında dikkat çekici nokta nedir?

CEVAP: Hemen hemen hespinin branşının hadis dışı olması

Soru: Sünnetin delil oluşu konusunda tarih boyunca âlimler arasında hiç bir ihtilaf söz konusu değildir. İhtilaf olan kısmı hangisidir?

CEVAP: Sübutu

Soru: Hadis ve metin tenkidinin hedefi nedir?

CEVAP: Sağlamını sakiminden ayırt etmek

Soru: “Hz. Muhammed (as.)'ın hayatı,Kur'an'ın emir ve yönlendirmelerini bizzat tatbik etmekten ibaretti. İbadet,ahlak,cihad, ve muamele hususunda O yeryüzünü değiştirip yepyeni bir medeniyet tesis eden canlı bir Kur'andı....” sözünün sahibi ?

CEVAP: Muhammed Gazâli

Soru:Denilebilir ki,İslam bilgi ve sözel tebliğden ziyade;konusudur?

CEVAP: Davranış ve temsil

Soru: Hadis inkarcılığının ilki hangi asırda gerçekleşmiştir?

CEVAP: Hicri ikinci asır

Soru: Hadis inkarcılığının ikinci ortaya çıkışı ne zamandır?

CEVAP: XIX. Asır (19)

Soru: Kendi döneminde ortaya çıkan hadis muhalifleriyle mücadele edip, bu tür kişilerle ilgili olarak “el-Ümm” adlı eserinin “Cimâu'l-İlim” kısmında özel bir bölüm açan imam kimdir?

CEVAP: İmam Şafii

Soru: Şafii, yaşadığı dönemde Sünnet'e karşı oluşturulan menfi hareketleri kaç grupta toplamıştır ve nelerdir?

CEVAP: 1-Kur'an her şeyi açıklamıştır diyenler... 2- Bir konuda varid olan hadisler ancak Kur'an tarafından açıklama yapılmışsa kabul edilir.. 3- Sadece mütevatir hadisler kabul edilmeli

Soru: Sömürgeciler, sünnete yaptıkları saldırıları neye yöneltmişlerdir?

CEVAP: Hüccet oluşuna ve ravinin dürüstlüğünde şüpheler uyandırmaya

Soru: Sünnet inkarcılığının seyrini anlatırken “bu fitnenin ilk doğuşunun Irak'ta olmuştu. Şimdi de diriliş Hindistanda oldu.” diyen ?

CEVAP: Mevdudi

Soru: Tarihte ilk kez modern dönemde Allah Resulünün dini otoritesi direkt olarak hedef alınmasını sağlayan olay?

CEVAP: İngilizlerin Hindistan'ı işgali

Soru: İngilizlerin “sir” ünvanını verdikleri.....,hz. Peygamber'in (sav) misyonunu postacı konumuna indirgemiş, Peygamberin (as.) görevinin de Kur'an'ı insanlara ulaştırdıktan sonra vsona ermiştir ?

CEVAP: Seyyid Ahmed Han

Soru: Çağımız İslam dünyasında hadise cephe alan ve sünneti reddedenlerin başında gelen “İslam sadece Kur'an'dan ibarettir” yazısıyla meşhur olan kişi ?

CEVAP: Dr. Muhammed Tevfik Sıdkı

Soru: İslam Peygamberinin sünnetlerini reddeden bir kimsenin kendisini “ehl-i Kur'an” diye isimlendirmeye hakkı olamaz.Buna delil olarak hangi sure ve ayetlerini delil getirebilirsiniz ?

CEVAP: En'am 159. ayet /Rûm 32. ayet

Soru: Fitneye dayanan bu ekolün Sünnet etrafındaki iddia ve söylemlerini kısaca maddeler halinde sayınız ?

CEVAP: 1- Kitap bize yeter 2- Sünnet vahiy değildir 3-Sünnet doğrultusunda hüküm vermek,hükümde şirke götürür 4- Risalet asrında sünnet şari değildi 5-Resulullah (as.) 'ın sözleri

tarihseldir. **6-** Sünnete tenkidin girmesi,sünnetin tedyin sıfatını ortadan kaldırmıştır **7-** Müslümanlar arasında ayrılığa sebep olmaktadır

Soru: Ülkemizde son zamanlarda hadis karşıtı söylemleriyle çok sık bir şekilde gündeme gelen, İslam ulehasını zaman ve mekan farkı gözetmeden topyekün uydurulmuş bir din üzerinde ittifak etmekle suçlayan kişi?

CEVAP:Mustafa İslamoğlu

Soru: Hadise karşı muhalif olanlarla ilgili “...İslami hareket ve araştırmalar, 'Kur'an ile yetinme' çağrılarını etrafında sünnetsiz bir çerçeveye oturtulmaya çalışılmaktadır.” yorumun yapan ?

CEVAP:İsmail Lütfi Çakan

42-66 sayfalar (Fatma sert hoca)

Soru: İslam dünyasının askeri olarak çökertilemeyeceğini söyleyerek, islamı yayılmanın teolojik argümanlarla engellenebileceğini ilk defa öne süren kimdir?

Cevap: Segovialı john

Soru: “Hadis kaynaklarında yer alan isnadların ve bunların Hz. Peygambere kadar nisbetinin hiçbir değeri yoktur” diyen oryantalist kimdir?

Cevap: J. Sahcht

Soru: hicri II. Ve III. Asırlarda fıkhi ihtiyaçlara binaen müctehid imamların görüşlerinin hadisleştirildiği ve bunlara güvenilemeyeceğini iddia eden oryantalistler kimlerdir?

Cevap: Goldziher, Schacht ve Juynboll

Soru: bilimsel anlamda hadisi ilk olarak ele alan alman asıllı oryantalist kimdir?

Cevap: Aloist Sprenger

Soru: durmandan her kongresinde hadis ravisi olan ebu Hureyre'yi ve imam Zuhri'yi yalancılıkla itham etmiştir. Bununla kalmayıp buhari ve Müslim gibi hadis kitaplarını fırsat buldukça eleştirmiş, İslam şeraitinde de reform olması gerektiğini savunmuştur. Atatürk'ün Türkiye'ye uyguladığı kanunları uygarlık olarak nitelendirerek bunu her Müslüman ülkeye numune olarak sunmuştur. Yukarıda söz konusu olan oryantelist kimdir?

Cevap: Goldziher

Soru: İslam ümmetinin batı karşısındaki mağlubiyet ve mahkumiyetinin yeğane sorumlusunun sünnet ve sünnet telakkisi olduğunu ileri süren şahsiyetler, islamı yalnızca Kur'an metnine indirgeyerek hangi isimle tarihe geçmişlerdir?

Cevap: Ehl-i Kur'an

Soru: meşhur Cibril hadisinde, Cebrail'in insan şekline bürünmesinin aklen imkansız olduğunu söyleyerek, İslam kültür dünyasında meşhur olan bu hadisi adeta yok sayan rasyonalist kimdir?

Cevap: Fazlurrahman

Soru: “ siyeri farklı okumak’ adlı eserinde, savaşlarda meleklerin Müslümanlara yardım ettiğini gösteren ayetlerin mecazi anlamlar ifade ettiğini, meleklerin savaşmalarını fiili savaşma olarak değil mecazi olarak yorumlamanın en makul açıklama olduğunu dile getiren kişi kimdir?

Cevap: Mehmet Azimli

Soru: fil süresinde ki Ebabil kuşlarının müşrik ordusuna atmış olduğu taşların fiil olarak gerçekleşen olaylar değil sembolik olduğunu ve çiçek hastalığına işaret ettiğini söyleyen kişi kimdir?

Cevap: Muhammed Abduh

66-88 sayfalar (Nevcihan hoca)

Soru: hadisın bize intikalı konusunda ne gibi çalışmalar yapılmaktadır.?

Cevap: hadislerin bize sened yoluyla gelmesi, senedin olmasında yeterli olmayıp cerh-tadile tabi tutulduğunu böylelikle sahih, hasen, zayıf ve mevzu hadislerin ortaya çıktığı, ravilerin kişilikleri, bibliyografileri olumlu-olumsuz yönleriyle araştırılmaktadır

Soru: hadislerin yazıya geçirilmesine ve iki kapak arasında toplanmasına ne isim verilir?

Cevap: kitabet-Tedvin

Soru: hadis ilmi açısından tedvin neden önemlidir?

Cevap: hadis bilen ilk neslin vefat etmeye başlaması ve özellikle de bid'at ehlinin hadis uydurma faaliyetlerine başlama ile Peygamberin vefatından sonra ulemenın başvurduğu yöntemlerden biridir

Soru: hadislerin yazıya geçirilmesi ne zaman ve kimin tarafından başlamıştır?

Cevap: hadislerin sahifelere, deri ve benzeri parçalara, kemiklere yazılıp kaydedilmesi, ezberlenmesi sahabenin gayretiyle Rasulullah (sav) zamanında başlamıştır

Soru: hadislerin resmi olarak bir araya getirilmesi ne zaman ve kimin tarafından başlatılmıştır?

Cevap: I.asrın sonları II. Asrın başlarında halife Ömer bin Abdulaziz tarafından başlatılmıştır

Soru: bazı sahabiler çok hadis rivayetinden kaçınmışlardır bunun sebebi nedir?

Cevap: sahabe hıfz bakımından diğer insanlar gibidir. Unutkanlık vs.. arızalar onlar içinde söz konusudur. Bu yüzden hadisın en doğru şekilde tesbit edilmesi, bir den fazla sahabenin tanıklığı ile ayrıca sünnete yalan karışmaması ve tahriften korunması için az rivayet iyi görülmüştür

Soru: kur'anın kat'i, hadislerin zanni olduğunu idea edenlerin delil olarak ileri sürdükleri ayetler hangileridir?

Cevap: **bakara/31** "elif, lam, mim. Bu o kitaptır ki kendisinde hiç şüphe yok"

Yunus36"onların çoğu zandan tabi olmaz , hakikatte zan ise haktan hiçbir şeyin terini tutmaz"

Fatır/31 "sana vahyettiğimiz kitap hakikatin ta kendisidir"

Soru: Kur'anın yasakladığı zan hangidir?

Cevap: kesin bilgi ve vahiy karşısında ki zandır

Soru: zanna uymakla yapılan itiraz, Hz. Peygamberin hadisleri ile amel eden kişiler için hangi sebeplerden dolayı söz konusu olamaz?

Cevap 1-) haberi âhadlar zanni de olsalar kur'anda delalet ettiği mana zanni olan ayetler vardır. Şu halde zannilik bakımından aralarında hiçbir fark yoktur. **2-)** Allah'ın kınadığı şey kat'i delile mukabil zanna uymaktır. Bilakis biz zanna; kendisine kesin bir emir, sarih ve sabit bir hak muhalif değilken Allah'ın uyulmasını emrettiği yerde uyarız

Soru : hadislerin zanni olması sebebiyle reddedenlerin iddea sı neden söz konusu değildir?

Cevap: Kur'anın subutunun Kat'i olduğu ancak delalet ettiği manaların her yerde kat'i olmayıp bazı ayetlerin zanni olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla bazı ayetlerin delaletleri zanni diye reddedileiyorsa hadislerde reddedilemez.

Soru: Nasslar, kat'ilik ve zannilik bakımından kaç kategoride incelenir?

Cevap: **1)** delaleti ve subutu bakımından Kat'i olanlar **2)**subutu kat'i ancak delaleti zanni olanlar **3)** subutu ve delaleti zanni olanlar **4)** subutu zanni ancak delalati kat'i olanlar

Soru: her şeyin kur'anda var olduğunu idea edenlerin ileri sürdükleri ayeti kerime hangisidir?

Cevap: nahl/89 "sana bu kitabı her şeyi apaçık bir beyan olmak üzere peyderpey indirdik"

Soru: her şeyin kur'anla bilinebileceğini söyleyenlere karşı bizim delilimiz hangi ayettir?

Cevap: **nahl-44** " biz sana kur'anı indirdik. Taki insanlara kendilerine indirilene açıklayasın"

Haşr-7 "peygamber size ne verdiyse onu alın, size ne yasak ettiyse ondan da sakının"

Soru: sünnete ihtiyaç duyulmayacağını idea edenlerin delil ileri sürdükleri ayet hangisidir?

Cevap: " bugün sizin dininizi tamamladım" **maide -3**

NOT:*** oysaki ayetin siya-sibakına bakılacak olursa, dinin tamamlanmasından kasdedilen müşriklerin mekkede ki hakimiyetlerinin sona ermesidir ve sadece tevhid ehlinin kabeyi tavaf ederek hacetmesi olduğu açıklanmaktadır

******* kur'an genel ilkeler ve temel esaslar açısından gerekli her şeyi bildirmiştir. Bunların ayrıştırma ve açıklaması ise dinde huccet saydığı sünnet, icma, kıyas vb.. diğer kaynaklara havale etmiştir.

Soru: geçmişte haricilerin dinde huccet olmadığı konusunda ileri sürdükleri ayet hangisidir?

Cevap "Hüküm ancak Allah'ındır." **En'am -57**

Aslında bu ayet hüküm vermede başvurulması gereken temel ilkeleri ve değerleri vazetmek sadece Allah'a mahsustur, denilmektedir.

Soru: haricilerin "hüküm ancak Allah'ındır." Ayetine dayanarak hakem olayında herkesi kafir ilan etmesine karşı olarak sunulan ayet hangisidir?

Cevap: " eğer onların aralarının açılmasından endişe ederseniz erkeğin ailesinden bir hakem kadının ailesinden bir hakem gönderin. Bunlar düzeltmek isterlerse Allah aralarını bulmaya muvaffak kılar....."

Soru:**A**....., gibi oryantalistlerin hadis konusunda ki belli başlı ideaları, hicri**B**.... ve**C**.... asırlarında fikri ihtiyaçlara binaen**D**..... görüşlerinin hadisleştirildiği orijinal hadislerin esasen kısa olduğu uzun rivayetlerin daha sonra oluşturulduğu gibi idealarda bulunmuşlardır?

Cevap: **A=** Goldhizer, Schacht, Juynboll **B=** 2. **C=**3. **D=Müctehid** imamların

Soru: hadis yazılma faaliyetleri kapsamında ortaya çıkan eser nedir, kime aittir?

Cevap: Hatib el- Bağdadi= Taktidu'l-İlm

Soru: Çağımızda bu işi kim sürdürmüştür?

Cevap: Mustafa el-Azami= dirasetun fi'l-hadis-Nebevi ve tarihi tedvinihi eserinde hicri ilk 200 yıl boyunca yazma işinde bulunan muhaddislerin faaliyetlerini incelemiştir

Soru : vefat tarihi itibariyle en son hadis yazan kişi kimdir?

Cevap: H.201 'de vefat eden Ali b. Asım b. Suheyb el-vasıfı

Soru: hicri 2. Asırda yazılan eserler ne ad almaktadır. Ve bu dönemde eser vermekte meşhur olanlar kimlerdir?

Cevap: **Muvatta, Musannef, Cami', Sünen** bazılarıda el-cihad, ez-züht , el-mağazi Gibi başlıklar almıştır.

*İbni ebi Leyla *Abdulaziz b. Cüreyc * yesar el-muttalibi * mamer b. Rasid * said b. Ebi arube

* ebi zib * suheyb el-basri * şube b. El-haccac * **sufyan b. Said es-Sevri** * zaide b. Kudame,* Abdullah el-macişun *sa'd el-fehmi ***malik b. enes**

88-108 sayfalar (Hatice hoca)

Soru: hicri ilk iki asırda hadisler nasıl korunup gelecek nesillere aktarıldı?

Cevap: * Hıfz *Kitabet *Tatbik *Tedvin *Tasnif

Soru: "benden nakledilen hadisleri Allah'ın kitabına arz edin. Ona uygun ise ben söylemişimdir, aykırı ise ben söylememişimdir." Şeklindeki hadise ne ad verilir?

Cevap: Arz hadis

Soru: Kur'an ve hadis arasında ki zahiren varolan tanâkuz hangi yollarla kaldırılabilir?

Cevap: *Cem ve Teklif *Te'lif *Tahsis *Nesih

Soru: Muhaddisler özellikle mevzu hadisleri sahih hadislerden ayıklama konusunda neyi prensip edinmişlerdir?

Cevap: Hadislerin kur'an'a aykırı olmamasını

Soru: sahabeye ait olanlara mevkuf hadis, tabiine ait olanlara maktu hadis denir. Bunlar hangi tür hadis kaynaklarında ve hangi eserlerde çokça yer almaktadır?

Cevap: musannef türü hadis kaynaklarında ve imam Malik'in muvattasında

Soru: hadisçiler, halk arasında çok yaygın olarak telaffuz edilen hadisleri de ayrı kitaplarda toplamışlardır. Bu tür kitaplarda ki hadisler arasında mütevatir, hasen, zayıf ve uydurma hadis olabilir. Bu alanda ki en meşhur eser nedir ve kime aittir?

Cevap: âclunî'nin keşfu'l-hafâ eseri

Soru: "fiiliyatta ben şahsen kur'an-ı kerim'e müşahhas tezat teşkil bir tek hadis bilmiyorum" diyen kimdir?

Cevap: Muhammed Hamîdullah

Soru: " isnad dinin bir parçasıdır. İsnad olmasaydı isteyen istediğini söyleyip onu rasulullah'a atfederdi" diyen imam kimdir?

Cevap: Tabe-i tabiin imamlarından Abdullah bin Mübarek

NOT: toplam hadis sayısı tahminen ibni kesir (Cami'ul-mesnid) esas alınır sa tekrarlariyla birlikte 100.000 kadar olduğu ifade edilmektedir.

108-124 sayfalar (Döndü Karagün hoca)

SORU; Hz Peygamber zamanında hadislerin yazılmadığı iddiasından yola çıkarak hadisleri inkar edenlerin öne sürdükleri görüşler hangisidir?

- A) Rasullah hadisin Kuran gibi yazılmasını ister korunup korunmadığını takip ederdi
- B) Hadislerin yazılması kitaba geçirilmesi Hz Peygamberden çok sonra hicri 3 asırda gerçekleşmiştir
- C) Hadislerin yazılmasını yasaklayan bazı hadislerin olması
- D) Sözlü rivayetlerinin uydurma ve yalan olma ihtimallerinin olması

E) Hepsisi

SORU; Hadislerin daha sonrası dönemlere intikalinde aşağıdakilerinin hangisinden bahsedilemez

- A) Hıfz B) KİTABET C) TEDVİN VE TASNİF D) TATBİK **E) TEBLİĞ**

SORU : Hadis ilmi ile meşgul olanlar peygamberin örnek davranışını bütün Müslüman topluma yayarak tüm dünyada ortak bir Müslüman kimliğinin oluşmasında etkili olmuşlardır bu cabalar olmasıyla nesiller ve bölgeler arası müşterek bir kültür oluşmaz her toplum kuranı farklı yorumlardı, bu sözler kime aittir ?

Cevap: RECEP ŞENTÜRK

SORU: Aşağıdakilerin hangisi hadislerin yazılmasının yasaklandığı hususunda hadis rivayetleri bulunan sahabelerden değildir?

- A) Musa el eş ari B) Zeyit bin sabit C) Ebu hureyre D) Abdullah bin Abbas **E) Enes bin malik**

Not; bu sahabeler altı kişidir, (Abdullah bin ömer ve ebu said el hudri) , sadece Ebu Said el hudriden gelen rivayet metin ve senet yönünden delil olabilecek durumdadır diğerleri delil olacak metne ve senete sahip değildir

SORU ; Aşağıdakilerden hangisi Hz peygamberin hadis yazmayı teşvik ettiğinin delillerindendir ?

- A)Değişik vesilerle kendisinin hadis yazdırması
- B)Son zamanında ümmetin delalete düşmesini engelleyecek vasiyet yazdırmayı istemesi (kırtas)
- C)İşittiğini ezberleyemediğini söyleyen sahabeye (hafızana elinle yardım et) demesi
- D)İlmi yazarak kayıt edin, senden duyduklarımızı yazalım mı diyen sahebeye; yazmanızda bir mahsur yoktur demesi
- E)Ümmü selemenden gelen rivayete göre Hz Aliye bir deri parçasının önü ve arkası doluncaya kadar hadis yazdırması
- F)Abdullah Bin Amir Bin As ın kendisinden hadis rivayetini istenince metin çıkararak bunlar rasullahın yazdırdığı sahifedir demesi
- G)Abdullah bir amir bin As ın peygamberimize sizin öfkeli neşeli olduğunuz hallerde söylediklerinizi yazayım mı demesi üzerine Hz peygamberin evet hepsini yaz demesi

I)HEPSİ

SORU; Değişik vesilerle bizzat kendisinin yazdırdığı hadislerin örnekleri aşağıdakilerden hangisidir ?

- A)Bizans impataronuna, Mısır Mukavkıs,ına Habeş kralına, İran kisrasına, gönderilen mektup ve mesajlar
- B)Amir bin hazm ensari ve muaz bin cebel gibi valilere yazılı emirler
- C)Abdullah bin cays. Halid bin velid gibi komutanlara gönderilen talimatnameler
- D)Bazı kabile ve heyetlere gönderilen islama davet mektupları
- E)Hayber Yahudilerin ve necran hristiyanları ile yapılan yazışmalar
- F)Hudeybiye ve Medine anayasası

G)Hepsi

SORU; Aşağıdakilerden hangisi Hadis yazımının yasaklamasında büyük oranında o günlü toplumun yazım ilmi, ilim. Kültür seviyelerine bağlı olarak oluştuğunu ifade eden alimlerden değildir?

- A)Talat Koçyiğit
- B)İbni kuteybe
- C)**Cemal ağırman**
- D)Hatip el bağdadi
- E)Muhammet hamudullah

SORU ; Aşağıdakilerden hangisi hadis yazım yasağı ve yazıya geçiş süreci ile ilgili doğru bilgilerdendir ?

- A)Yazı henüz yeni öğrenildiği ve fazla hatalı olduğu
- B)İman olarak yüksek bir seviyede olmalarına rağmen cahil konumunda olan büyük bir kesimin olması
- C)Fakir olmadıklarından kuran ayeti ile diğer lafızları ayır edemezdi
- D)Bu yasak iyi yazma bilmeyenleri kapsayan mutlak ve umumi olmayan bir yasaktı
- E)Yasak ile bütün dikkat kurana yoğunlaştırılmış onun muhafazası ile ilgili hassas durum atlatılınca yazmaya müsaade edilmiş

F)HEPSİ

SORU: Aşağıdakilerden hangisi hadis yazma süreci ve konulan yazma yasağı ile ilgili verilen bilgilerden yanlıştır?

- A)Yasak koyan rivayetler izin verilen rivayetler tarafından nesh edilmiştir
- B)Yasak kuran metni ile kuran dışından bir şeyin aynı metin üzerinde yazılmasına ve karışıklığına yol açmasına idi
- C)Yazma izni Amir bin as gibi okuma yazma bilenlere idi ümmülere izin yoktu
- D)**Hadislerin içerisine fesadın karışabileceği bir süreden sonra yazılmaya başlanmıştır**
- E)Hadisler kısmi olarak vahi ile ilişkili olup peygamberimiz zamanında da yazılmışlardır

SORU Aşağıdakilerden hangisi hadislerin korunduğuna örnek olarak gösterilebilir ?

A)Sabah, öğle, ikindi, akşam ve yatsı namazlarının vakitlerinin tespit edilmesinin sünnetle gerçekleşmesi

B)Beş vakit namazının kılınış şeklinin sünnet ile açıklanması

C)Hacda yapılan ibadetlerinin sünnet ile açıklanması

D)Ahkâmın yüzde seksenin sünnete dayanması

E)Hepsi

SÜNETİ KORUNMADA ETKİLİ OLAN FAKTÖRLER

1-)Sünnetin hıfzı ümmete bırakılmıştır 2-)sahabenin ve ulemanın gösterdiği insan üstü çabalarla nakledilmiştir 3-)şüphesiz zikri biz indirdik onu koruyacak olan da biziz hicir suresi ayeti gereğince ; hadis ve sünnet kuranın açıklaması olduğu için bu koruma vaadinin icine girmektedir 4-)haberlin korunmasında mühim olan adalet sahibi insandır yazı değildir çünkü yazıyı da insan koruyacaktır 5-)Hadislerin Hz peygamber tarafından nakil edilmesinin bizzat emir edilmesi 6-)Kuran lafız ve mana ile korunmuştur sünnet ise daha çok mana ile korunmuştur

124 -142 sayfalar (Fatma D. hoca)

SORU : Haberi Vahid nedir?

CEVAP : Doğruluğu sabit olmakla birlikte geliş yolu itibarıyla tevatür derecesine ulaşmayan az da olsa yanlış olma ihtimali bulunan haberler için "zannî " sıfatı verilen haberlerdir.

SORU : Hadislerin Haberi Vahid Olduğunu Söyleyip Hafife Alanların Gerekçeleri Nedir?

CEVAP : Hadis tekniği açısından yeterli bilgiye sahip olmayıp meseleyi caripitanlar haber-i vahidlerin zan ifade ettiğini kat'i olmadığını ve neticede delil olmayacağını ileri sürerler.

SORU : Bunu yapmaktaki amaçları nedir?

CEVAP : Hadisleri işlevsiz ve itibarsız hale getirme cabasıdır.

SORU : Bu meseleye verilen cevaplar nelerdir?

CEVAP : Kurani Kerimin bize gönderilen bir vahiy olduğunu haber veren Hz. Peygamberdir. Yani bu haber bize haberi vahid yoluyla gelmiştir. Gerek Kurani Kerim ayetlerinin gerekse hadisi şeriflerin ilk nakledicisi peygamberimizdir. Bilahare sahabe devreye girmektedir ve Kurani Kerim cem ve istinsah yoluyla çoğaltılmıştır. Hiç kimse sahabenin kendi aralarında anlasarak Kurana ilave ve çıkarım yaptığını iddia edemez. Bu yüzden sahabe sadece hadisler için değil Kuranın bize intikali açısından fevkalade önemli insanlardır.

SORU : Asri saadette getirilen haber ile ilgili amel etme durumu nasıldır?

CEVAP : Bununla ilgili örnekler : *Hz peygamberin ramazan hilalini gördüm diyen bir kişinin getirdiği haber ile amel etmesi *Kuba mescidinde Mescidi Aksaya doğru namaz kılan müslümanların kiblenin kabe yönüne çevrildiğini bildiren kişinin haberine güvenerek Kabeye yönelmeleri *Hz Peygamberin Musab Bin Umeyri Medinelilere Muaz Bin Cebeli Yemene göndermesi *Resulü Ekrem'in elcilerini emirlerini dini hükümleri ulaştırmak için teker teker göndermesi ve gönderildiği topluluklarında şahit istemeden kabul etmeleri

SORU : Haberi Vahidle ilgili kelâm ulemasını görüşleri neledir?

CEVAP : Kelâm uleması itikadi bir konunun sabit olması için gelen haberin subutu itibarıyla kesinlik ifade etmesini şart koşturur.

SORU : Haberi vahidle ilgili islam ulemasının görüşleri nelerdir?

CEVAP : Adalet sahibi ravilerin muttasıl senetle naklettikleri ahad haberin ilim ifade ettiğini ve taur haberlerle amel etmenin gerekli olduğunu söylemişlerdir.

SORU : Haberi Vahidle alakali cumhurun gorusleri nelerdir?

CEVAP : Cumhur geliş yolundaki hata veya şüphe ihtimaline binaen peygambere nisbeti mutevatir kadar kesinlik arz etmediğinden haberi vahidin itikatta delil olmayacağını ameli konularda ise delil teşkil edeceğini söylemişlerdir.

SORU : Bu alimler kimlerdir?

CEVAP : Bakillani ,Cuveyni,Gazali,

SORU : Haberi Vahidle ilgili hadis ulemasini gorusleri neledir?

CEVAP : Sahih olmak kaydiyla haberi vahidin hem itikadi hem ameli konularda ilim ifade edeceğini amel etmeye yeterli olan bur haberin itikad olusturmak icinde yeterli olacagini soylemislerdir.

SORU : Bu alimler kimlerdir?

CEVAP : İbnHazm ,Zahiriler,-el kerbisi ,Haris el muhasibi ,İbn Teymiyye ,İbn Kayyim el Cevziyye bir rivayette Ahmet bin Hanbel Muasir alimlerden Ahmed Muhammed Sakir ,Muhammed Nasuriddin el-Elbani

SORU : Karineli haber nedir?

CEVAP : Ahad tarikle gelmiş olsa bile ravilerin büyük imamlardan olması Buhari-Muslimin nakletmiş olması ve onların kitaplarını ummetin kabulle karşılamış olması bazı ilave karine ve delillerle kuvvetlendirilmiş haberlerdir

SORU : Karineli haberlerin itikadi konularda delil olacagini soyleyen alimler kimlerdir?

CEVAP : İbnus salah,İbn Kesir ,İbn Hacer ,Suyuti, Sevkani ,Muhammed zahid el Kevseri

Ara Bilgiler: Ahmet Bin Hanbel aralarında hadis uleması muhaddislerin sahih olduğuna hükmettikleri hadislerin zorunlu olarak kesin bilgi ifade ettiğini ve sahitlik şartlarını taşıyan bir haberi vahidin mutevatir haberle elde edilen bilgi gibi bir bilgi ifade ettiğini ,hiçbir delile başvurmadan zorunlu olarak kendi icimizde hissedeceğimizi söylemişlerdir.

Ara Bilgiler: İbn Kayyim huccet olma bakımından ahad haber ile mutevatir haberi farklı görmüştür.Ona göre ikisi arasındaki tek fark ravilerin sayısıdır.O ibadat,muamelat ve itikadi konularda ahad haberi delil kabul etmiştir.Sadece ravilerin sika olup,haberinde sabit olup anlam bakımından kabul görmesini şart koşturmuştur.

Ara Bilgiler: Davud ez Zahiri ,haberi vahidin istidlali bir bilgi ifade ettiğini ileri sürerek ,haberi vahid bilgi ifade etmeyecek olsaydı ona tabi olmak caiz olmazdı :Allahu Teala"Hakkında bilgi bulunmayan şeyin ardına düşme "ile hareket edilmesini yasaklamış" ...Onlar zandan başka birşeye tabi olmaz ,yalandan başka sözde söylemezler " buyurmak suretiyle zanna tabi olmayı yermiştir demistir.

Ara Bilgiler: İbn Hazm adalet sahibi bir kimsenin dini hükümlerle ilgili olarak rasulullah'a kesintisiz bir şekilde isnad etmek suretiyle rivayet ettiği bir hadis (haberi vahid) bilgi ifade eder onu rivayet eden kimsede yalan ve vehmin bulunmaması gerekir der.

Ara Bilgiler : Satibi haberi vahidin zanni olduğu gerekçesiyle hadislerin reddedilmesi meselesinin bid'atçılar tarafından ortaya atıldığını söyler .

Ara Bilgiler: Bu bilgilerle ilgili bir kaç alimin görüşünü atladım

📖Kitapta şöyle bir ayet var : " Hayir Rabbine and olsun ki onlar aralarında çıkan çekismeli işlerde seni hakem kilip sonra da verdigin hukme karsi iclerinde hiçbir sıkıntı duymadan onu tam manasiyla kabullenmedikce iman etmiş olmazlar".

SORU : Bu ayete göre bir insanın mumin olabilmesi için hangi şartları tasması gerekir?

CEVAP : 1) Rasulallahın verdiği hukme razı olmayan mumin olamaz 2) Hukme razı olan buna zahirde riza göstermiş olacak yani acıktan itirazi olmayacak cunku kalben riza gösterip göstermeyeceği bilinemez 3) Bu iki şart da yeterli değil hukme riza gösteren kişinin kalbi o hukmu kabul edip etmeme hususunda duraksamayacak.

Ara Bilgi :Erike hadisinin metni:"Sizden biriniz koltuga yaslanmis bir vaziyette iken kendisine benim emir ve nehiylerimden birisi geldiginde : Biz anlamayiz ,Allahin kitabinda ne bulduysak ancak ona tabi oluruz derken bulmayayim"

Erike hadisi peygamberimizin gelecekte hadis inkarciligina karsi bir uyarisi olarak kabul edilmelidir

Yorum: Ayrica Tirmizi şarihi Mubarekfuri erike hadisinin peygamberligin bir ispatı peygamberlik delili ve bir alamet oldugunu ifade eder.

142-161 sayfalar (Nigar hoca)

Soru: " sizden daha hayırlı olmadığım halde idareceniz oldum. Fakat Kur'an inmiş, Rasulullah (sav) sünnetlerini koymuş bulunmaktadır. Bize öğretildi bizde öğrendik.... Ey insanlar! Şüphesiz ben daha önce hiç olmayan bir şeyi ortaya koyan (mübtedi) değil , benden öncekine tabi biriyim. Eğer iyi davranırsam bana yardım edin. Ama yoldan çıkarsam da beni doğrultun. Allah ve resulüne itaat ettiğim müddetçe bana itaat edin. Allah ve resulüne itaat etmezsem bana itaat ile mükellef değilsiniz" sözünü söyleyen halife kimdir?

Cevap: Hz Ebu bekir r.anh

Not: Hz Ebu bekir önüne bir mesele geldiğinde önce kitaba bakardı yoksa bildiği bir sünnet varsa ona bakardı oda yoksa o mesele hakkında Rasulullah'ın hadisini bilen varmı diye sorardı oda yoksa istişare ederdi.

Soru: " ben senin taş olduğunu ne fayda ne de zarar veremeyeceğini bilirim. Şayet Rasulullahın seni öptüğünü görmeseydim bende seni öpmezdim" sözünü söyleyen kimdir?

Cevap: Hz Ömer r.anh

Not: Hz Ömer sünnete bağlı, sünnet ile amel eden ve onu delil alma konusunda çok titiz davranırdı. Eğer bir konuda bir hadis varsa kendi görüşünden vazgeçer sünnete göre karar verirdi. Kendisinden 500 den fazla hadis kaynaklara intikal etmiştir.

Örneğin: akli dengesi yerinde olmayan bir kadına zina suçundan dolayı recm cezası vermek üzereyken Hz Ali'nin " üç kişiden kalem kaldırılmıştır 1. Akli dengesi yerine gelene kadar deliden 2. Uyanıncaya kadar uyuyandan 3. Buluğa erene kadar çocuktan" hadisini hatırlatması üzerine kadını serbest bırakmıştır.

Soru:" ben size Rasulullah'ın hadisini rivayet ettiğim zaman O'nun hadisinin hakka, hidayete, takvaya en uygun en liyakatli söz olduğuna inanın." "ben ayakların üstüne meshetmek yerine altına mehetmenin daha uygun olacağı düşüncesindeyim.fakat Rasulullah'ın uygulamasının olduğu yerde kendi görüşümden vazgeçmişimdir" bu sözleri hangi halife söylemiştir?

Cevap: Hz Ali r.anh

Not: Meysere b. Yakub anlatıyor: Hz Ali' yi bir defasında ayakta su içerken görmüştüm. Kendisine " ayakta mı su içiyorsun?" dediğimde o şu karşılığı verdi: " Şayet ben ayakta su içmissem muhakka Rasulullah'ı ayakta su içerken görmüşümdür. Eğer oturarak su içmişsem Rasulullah'ı otururken su içerken görmüşümdür.

Bütün bu örnekler sahabenin sünnete verdiği önemi ve ehemmiyeti bizlere göstermektedir.

Soru: aşağıdaki hadisi rivayet eden ve altında ki sözü söyleyen kimdir?

"Allah , güzel görünmek uğruna Allah'ın yarattığını değiştirerek bedenlerine dövme yapana yaptırarlara, yüzünün tüylerini yolanlara ve dişlerinin arasını seyrelten kadınlara lanet etmiştir" -ben size Rasulullah'dan hadis rivayet ettiğim zaman onun hakka uygun, hidayete en iyi erıştiren ve takvaya en yaraşan söz olduğuna inanın.

Cevap: Abdullah b. Mes'ud r.anh

Bir konuda önce Kur'an'a başvurulmalı yoksa sünnete bakılmalı yoksa icma ve içtihadı başvurulması icab eder demiştir.

Soru: “eğer kılıcı şuraya (boynuma) dayarsanız bende kafam kesilmeden önce Rasulullah’dan işittiğim bir sözü söylemeye fırsat bulsam onu muhakkak söyledim” sözünü söyleyen sahabi kimdir?

Cevap: Ebu Zerr el-gifari r.anh

Not: Enes b. Malik r.anh “ biz Peygamber’in yanında bulunur ve O’ndan hadis öğrenirdik. Huzurundan ayrılınca da kendi aramızda iyice belleyinceye kadar onların müzakere ve muhasebesini yapardık” demistir

Not: tabiinden Mutarrıf b. Abdillan eş-Şihir’a birisi “ bize hadis anlatıp durmayın Kur’an’dan bahsedin” deyince o şahsa şu cevabı vermiştir:” Vallahi biz hadisleri Kur’anın yerine anlatmıyoruz. Bilakis hadisleri anlatmakta ki gayemiz Kur’anı en iyi bileni anlatmaktır”

Soru: Aşağıdaki cümlede sözü geçen alim kimdir?

“ Kur’anda bir hüküm bulduğum zaman onu alırım. Kur’anda bulamadığım zaman Rasulullahın sünnetini alırım. Allah ve Rasulunun sözlerinde bulamadığım zaman ashabın sözlerine başvururum. Onlardan dilediğim sözleri terk ederim. Fakat onların sözlerinden çıkıp başkalarının sözlerini almam.”

Cevap: Ebu Hanife r.anh

Soru: aşağıda ki cümlede sözü geçen alim kimdir?

“ Peygambere itaat etmek farz olduğu gibi O’na karşı tavır almakta haram kılınmıştır. Anlaşmazlığa düşülen konularda Allah’ın kitabında bulunmayıp Rasulullah’ın sünnetiyle kat’i olarak sabit olan hükümlerde itaat etmek durumundayız.”

Cevap: İmam Şafi r.anh

Soru: Aşağıda sözü hangi alim demiştir?

“hüküm kaynaklarını tasnif ederken Rasulullah’dan rivayet edilen sünnete bakılır, O’nun sünnetinde yoksa sahabeden gelene bakılır, sahabenin uygulamasında da yoksa tabiun dan gelene bakılır ve ona göre amel edilir” “kim Peygamberin hadisini reddederse o kimse helakın eşiğindedir.”

Cevap: Ahmed b. Hanbel r.anh

Not: ibni hazm, hadis inkarcılığına karşı şöyle der:” kuranda öğle namazının dört rekatten akşam namazının üç rekatten ibaret oluşu, oruçta kaçınılması gereken şeylerin açıklanması, gümüş ve altından alınacak zekatın miktarı ve diğer konular bulunmamaktadır. Eğer kuranda icmalen belirtilen bu konularda onunla yetinirsek nasıl davranacağımızı bilemeyiz. Kuşkusuz bu tür durumlarda başvurulacak tek kaynak SÜNNET’tir. Kuran ile amel edip sünneti dışlayan kimsenin kafir olacağı hakkında ümmetin icmaı olduğunu söyler. Çünkü ona göre böyle düşünen birinin ibadetlerini doğru bir şekilde yapması mümkün değildir.

Soru: aşağıda sözü hangi alim söylemiştir?

“yüce Allah kuranı insanlara anlatacak bir peygamber göndermiştir. Bu peygamber hevadan konuşmuyor. O halde O’nun sözleri ve uygulamaları Allah’ın şeriatının bir parçasıdır. Bu hükümlerin uygulanması noktasında mümin, Allah’a itaat ile yükümlüdür. Arkasında da peygambere itaat yükümlülüğü gelmektedir. Çünkü Allah’ın elçiliği, Allah’tan aldığı mesajları kullara iletme sıfatı taşıyor. Bu sıfatı sebebiyle Peygambere itaat, Peygamber vasıtası ile bu şeriatı vazetmiş olan Allah’a itaat etmenin vazgeçilmez gereği ve bir uzantısıdır.

Cevap: Seyyid Kutup r.anh

Soru: bugün sünnet karşıtlığının ortaya çıkmasının en büyük nedenlerinden birisi nedir?

Cevap: Hz. Peygamberin yetki alanlarının ve üstlendiği görev alanlarının saraltılmasıdır. Hz. Peygamberin yetki alanını sadece tebliğ ile sınırlandırdığımızda bir postacı gibi ilahi mesajı adrese

teslim etmekten başka bir görevinin olmadığını düşünüp O'nun elini kolunu bağlamış oluruz. Böyle bir Peygamber tasavvurundan hadis karışıklığı, hadis inkarcılığının ortaya çıkması mümkün değildir?

Soru: dinin ahkamla ilgili koymuş olduğu hükümler % kaç hadislere dayanmaktadır?

Cevap: %80 civarı

Soru: peygamberin insanlara gönderiliş amacı nedir?

Cevap: kendilerine tevdi edilen görevleri ve yetkileri yerine getirmektir. En başta gelen görevi Kur'anı insanlara tebliğ ve teybin etmektir.

Soru: mü'min İmanın esaslarından biri nedir?

Cevap: peygamberlerin hiç birini ayırt etmeksizin tümüne iman etmektir

161-181 sayfalar (Fatma Cengiz hoca)

Soru: Allah'ın hoşnutluğu ve sevgisini kaydedecek, itikadi açıdan tehlikeli bir duruma düşürecek ve Allah'ın buğzunu celbedecek fiil hangisidir?

Cevap: Peygambere itaat etmemek

Soru: Nisa-59. Ayeti kerimeyi, bir meselenin Allah'a arz edilmesinin Kur'an'a arz edilmesi, Rasulullah'a arz etmek ve ölümünden sonra sünnetine muracat etmek olduğunu ifade eden şekilde yorumlayan fıkıhçı kimdir?

Cevap: Şatıbi

Soru: Peygambere itaatın iman ile ilişkilendirildiği ancak imanın farklı bir olgu olduğu hangi ayette anlatılır?

Cevap: Nur-47. Ayette

Soru: Ahzap-56. Ayette geçen Allah'ın peygamberine sâlat etmesi ne anlama gelir?

Cevap: O'nu övmesi, işlerini bereketli kılması, ismini yüceltmesi ve üzerine rahmet etmesi anlamına gelmektedir

Soru: Peygamberi çok severler, O'na en yüce makamın verilmesini, dinin gelişmesini isteyen kimselerdir. Bu durum Kur'an'da nasıl ifade edilir?

Cevap: Meleklerin Sâlat etmesi

Soru: Nisa-69. Ayette Allah'a ve Rasulune itaat edenler kimler ile beraber zikredilirler?

Cevap: Peygamberler, Siddıklar, Şehidler ve Salih kimseler

Soru: Tevbe-112. Ayette tövbe edenler, hamdedenler, seyahat edenler, rukü edenler, secde edenler, iyiliği emredip kötülükten alı koyanlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanları müjdele ayetinde geçen " seyahat edenler" ile kastedilen kimselerin kim olduğunu Rasulullah nasıl açıklamıştır?

Cevap: Oruç tutanlar

Soru: "Kur'an-ın sünnete olan ihtiyacı, sünnetin Kur'an-a olan ihtiyacından daha fazladır. " diyen tabiin fakihi kimdir?

Cevap: Mekhul b. Ebu Müslim

181-202 sayfalar (Gülden hoca)

Soru: sünnetin kaynak değeri nedir?

Cevap: ittifakla Kur'an'dan sonra ikinci kaynaktır

Soru: sünnetin İslam dinindeki yeri nedir?

Cevap: dinin uygulamada ki görüntüsüdür

Soru: sünnetin kısa tanımı nasıldır?

Cevap: Kur'an'ın Hz. Peygamber tarafından yapılmış evrensel yorumudur

Soru: sünneti topyekun kabul etmeyen mezhep çıkmış mıdır?

Cevap: sahabeden günümüze böyle bir mezhep çıkmamıştır

Soru: “ sünnetin dinde huccet oluşuna İslam dininden nasibi olmayandan başka hiç kimse karşı gelemmez” diyen alim kimdir?

Cevap: Şevkani

Soru: sahabenin sünnet kaynak değerini gösteren örneklerinden Hz. Ebubekir'den misal olanlar?

Cevap: ***Meymune b. Mihran Hz. Ebubekirin hadise bağlılığıyla ilgili Hz. Ebubekirin bir meslede önce Kur'ana baktığını bulamazsa sünnete yine bulamazsa ve konu hakkında hadis bilmiyorsa sahabeye sorup meseleyle ilgili Hz. Peygamberin varid olmuş bir sünnetinin bulunup bulunmadığını araştırırdı

***Hz. Ebubekirin nineye miras meselesinde Muğire b. Şu'be ile konuşması ve daha sonra Muhammed b. Meslemenin şahid olması

Soru: sünnetin kaynak değeri hususunda sahabenin titizliğiyle ilgili Hz. Ömerden örnek olaylar?

Cevap:***Hz. Ömerin Şurayhı kufeye kadı olarak gönderdiğinde ona yazdığı mektupta Kur'an-sünnet- icma- re'y ile ictihad sıralamasını ifade etmedi

Soru: “ Biriniz herhangi bir meseleyle karşılaştığında Allahın kitabıyla hükmetsin, kitabında olmayan bir meseleyle karşılaştığında Rasulullahın sünnetiyle hükmetsin” diyen alim sahabi kimdir?

Cevap: Abdullah b. Mes'ud

Soru: Hüküm çıkarırken yalnız kurana bakıp onun bir açıklaması olan sünnete bakmamak doğru olmaz. Çünkü kuran genelde külli hükümler ihtiva eder. Namaz, zekat, hac, oruç vb. emirleri açıklamak için sünnete müracat zaruridir” diyen alim kimdir?

Cevap: Şatibi

Soru: Hz. Peygamber'in hüküm koymasının alimler arasında ki durumu nedir?

Cevap: ittifakla mutlak manada teşriide Şarinin Allah olduğu kabul edilir.Hz. peygamber mecazi manada Şaridir. Kur'anın hüküm getirmediği yerlerde sünneti hüküm (farz-vacip-haram-mekruh-müstehab-mendup-mubah) koyma selahiyetine sahiptir ve bu yetki izinsiz ve kontrolsuz değildir.

Soru: Hz Peygamberin Kur'anda olmayıp kendisinin koyduğu hükümler örnekler nelerdir?

Cevap: 1) “iki ölü ve iki kan bize helal kılınmıştır. İki ölü: çekirge ve balık, iki kan: ciğer ve dalaktır”

2) “kur'anda torun ve nineyle evlilikle ilgili ifade yoktur. Kişi kızıyla babasını evlendirebilirmi sorusuna sünnet yasak getirmiştir 3) Abdest ayeti maide/6 Hicri 6. Senede nazil oldu. Oysa abdestin namazın şartı olması daha önce sünnetle belirlendi 4)teyemmum almak, içki içmenin cezası, hırsızlıkta nisap şartı, 5)Cuma namazı Mekke'de Peygamberimizle farz kılındı daha sonra Cuma ayeti nazil old 6)haccın rükunlarından arafatta vakfe sünnetle belirlendi 7)şeytan taşlamak, Fıtır sadakasının vacip oluşu 8)oruç tutmak öne sünnetle sonra ayetle belirlendi 9)zekat vermek önce uygulandı sonra ayetle belirlendi 10)Ezan ve itikaf sünnet ile vazedilip ayet ile onaylandı 11)beş vakit namazın zamanı, rekatları, nasıl kılınması, vitir namazının vacip oluşu, kabe'de önce kıblenin beyt-i makdis olması 12)Şer'i boşamanın şekli, büyük annenin mirası 13) diyetlerle ilgili mesele, Şu'fa hakkı

Soru: sünnetin teşride müstakil olmadığını savunanlara verilen cevap nedir?

Cevap: bu kişiler sünnetle konulan hükümlerin Kur'anın kapsamında olduğunu her hadis ve sünneti Kur'anı arz etme fikrini ortaya atarak yanlış bir yol izlerler. Halnuki her şeyin aslı kuranda mevcuttur diyenlerin meselelerin hükmünü Kur'anda nass olarak bulmaları düşünülemez. Eğer asıl olarak kastedilen kitabın genel muhtevasıysa sorun yoktur. Çünkü sünnet Kur'anla tearuz etmez. Kuranda Hz. Peygamberin hüküm koyma yetkisi bizzat belirtilmiştir

Soru: eğer sünnetin hüküm koyması caiz olmasaydı ne olurdu?

Cevap: kitabı te'kit ve hükümleri teybin etmesinin caiz olmaması gerekirdi. Te'kit aynı zamanda aslın koyduğu hükümü destekler mahiyette olup, başka bir hüküm koyma salahiyetine sahip olmaktır. Tebyinde açıklanan hükmün detaylarında müstakil hüküm koyma ve yeni açıklamalarda bulunma durumu vardır. Kur'andaki hükümler mücmel ve külli kaidelerdir

Soru: Hz. Peygamberin hüküm koyma yetkisinde ki titizlik nasıldı?

Cevap: hadislerden ve uygulamalardan Peygamberimiz Allah'ın hüküm vermediği konularda Allah'ın izin verdiği kadar ve ayetlere uyma zorunluluğu gibi kendi koyduğu hükümlerde uyma zorunluluğu vardı

Soru: Yerine göre bir Fakihe tanınan hüküm koyma yetkisi niçin dinin sahibinden esirgenir?

Cevap: hüküm koyma yetkisi olmayan sadece vahyi nakledip mahiyetini dahi bilmeyen bir kişinin konumuna düşer. Peygamberden esirgenen bu yetki, dini asırlar boyu ayakta tutatacak ictihadlar, Fakihe ve Müctehide tanınabilirmi ki? Vahyi gayri metluf burada devreye girer ve bizlere sadece ondan gelen haber ve hadisin gerçekliğinin tespitinde ortaya çıkar

Soru: Hüküm kormada sünnetin kitaba göre önde olduğunu iddia edip “ Kitap sünnete onun kendisine olan ihtiyacından daha fazla muhtaçtır” diyen alim kimdir?

Cevap: İmam Evzai

Soru: “hüküm koymada sünnetin kitaba göre önde olduğunu iddia edip sünnet kitap üzerine hakim, halbuki kitap sünnet üzerine hakim değildir” diyen alim kimdir?

Cevap: Yahya b. Kesir

Soru: “ Es-Sünnetu Kadiyyetün ale'l-Kur'an (kur'an'ın üzerine sünnet hakimdir)” ifadesinin önemi nedir?

Cevap: sünnetin kuran üzerine hakim olduğunu diyenler kur'an hükümlerinin sünnetin beyanı ile anlaşılır gerçeğinden yaklaşıp ve bunu inkar edemez. Kur'anın tefsirinde ahkâmın tespit ve tatbikinde paradigmatik bir rol atfedilir ve bu rol “ kur'an sünnet üzerine hakimdir” sözü ile ifade ediliyor. Ve “Allah'ın buyruklarının pratik hayatta ki anlamı sünnet tarafından belirlenir” şeklinde ince bir anlam taşır

Soru: sünnetin kapsayıcılık özelliğini nasıl açıklarız?

Cevap: Allah'ın kur'andaki bütün istek ve beklentilerini Hz. Peygamber güzel örneğiyle (usve-i hasene) gerçekleştirdi. Bütün Müslümanlar kur'an hitabına Peygamberimiz sayesinde muhatap oldu. Müslümanlığın pratikte neye tekabül ettiğini öğrendi. Bu bağlamda esas olarak sünnetin kapsayıcılık özelliği vardır. Ve Sünnet bir nevi bardak, içindeki su'da Kur'andır benzetmesi yapılır.

Soru: sünnet kitaba eşit yada daha üstündür diyenlerdeki farklılıklar nelerdir?

Cevap: sünnetin kitaptan bağımsız teşrii değeri vardır düşüncesinde olanların ifadesi doğrudur. Delil değeri açısından aralarında fark olmayıp Kitap ve sünnet hükümleri arasında olunca dileyen Kur'anı dileyen sünneti tercih eder düşüncesinde olanların kabulü söz konusu bile değildir

Soru: Ahmet b. Hanbelin, Yahya b. Kesirin ifadesine cevabı nedir?

Cevap: ben böyle bir ifadeye cesaret edemem Sünnet ancak Kur'anı tefsir eder ve açıklar demiştir

Soru: Hz. Peygamberden nakledilen tefsir açıklamaları nasıldı?

Cevap: ibadet ve ameli ahkama dair mücmel ve külli ayetleri açıklardı. Genellikle umumi tahsis, mutlakı takyid, mucmeli beyan, müphemî tayin, müşkili tavzih, nesih-mensuhu tesbit

Soru: peygamberin kur'anı açıklama tekniği nasıl tanımlanır?

Cevap: hadis usulu tekniği açısından HABER-İ VAHİD dir

Soru: dini ahkâmın hadise dayandığını gösteren örnekler nelerdir?

Cevap: 1) namazın seferde kısaltılması 2) altın ve gümüş kapların kullanılmasının yasaklanması 3) ipek ve altının erkeğe yasaklanması 4) davalarda 2 erkek veya 1erkek 2 kadın şahid olması ayetlerde belirlenmiştir. Rasulullah 1 şahid ve yeminle hüküm vermeyi meşru kılmıştır 5) hayızlı kadının oruç ve namazdan menedilip sonrasında sadece orucu kaza etmesi 6) haccın mevsimi, ezan-kamet, setri avret sünnetle sabit oldu 7) nesepten dolayı evlenilmesi yasak olanların süt emmekten dolayıda yasak olması, nikahı şigarda mehirsiz evliliğin yasaklanması 8) namazda Fatıha, tekbir ve selam 9) abdeste niyet, peşpeşelik ve buruna su verme ...

Soru: Hz. Peygamberin ictihadı konusunda Cumhurun görüşü nedir?

Cevap: vahi beklemeksizin Hz. Peygamber mutlak manada ictihad yapabilir. Usulcülerin çoğu aynı görüştedir. Hanefilerde aynı istikamettir.

*Hz. Peygamberin ictihadı konusunda **Kurtubi**'nin örneği: "iş hukusunda onlarla müşavere et" (al'i İmran) ayetiyle Hz. Peygamberin ictihadına işaret vardır.

NOT: İctihad husunda ki örnekler;

- Bedir savaşında orduyla ilgili bir kararda Habba b. Munzirin görüşünü kabul etmesi
- Uhud savaşının nerede yapılması konusundaki kararı
- Hurma aşılama hususunda ki kararı
- "gıyile hadisi" olarak bilinen emzikli kadınlarla ilgili olan konuda

Soru: Hz. Peygamberin ictihadını caiz görmeyenler kimlerdir?

Cevap: Ebu Ali El-Cübbai ve oğlu Ebu Haşim, İbni Hazm, Mutezilelerin çoğu ve Eşariler, Bakılanî ve gazali gibi alimler delilleri yetersiz görerek TAVAKKUF ettiler

Soru: caiz görmeyenlerin delilleri nelerdir?

Cevap: "O kendiliğinden bir şey söylemez, söylediği ancak kendisine gönderilen vahiydir" (necm/3-4) ayetidir

Soru: "hakkında nass bulunmayan herhangi bir konuda Peygamber bir süre vahyin gelmesini bekler vahiy gelmediği takdirde ictihadiyle hareket eder ve tam olarak karar kılınca bu durum hüküm için kesin delil olur" diyen Hanefi alimi kimdir?

Cevap: SERAHSİ

Soru: Hz. Peygamberin hata yapmasındaki görüşler nelerdir?

Cevap: * çoğunluğa göre O ismet sıfatı sayesinde masumdur hata yapmaz

* Hanefilere göre ictihadda hata yapması caizdir. Ancak O (sav) hatasında karar kılmaz ve Peygamber hata üzere bırakılmaz, uyarılmasında geciktirilmez

Soru: " Hz. Peygamber diğer insanlar gibi ictihad yapabilir, yanılabilir ve ancak O'nun dini konulara olan vukufiyeti sebebiyle hatasının olmayacağını" ifade eden Hanefi alimi kimdir?

Cevap: SERAHSİ

Soru: " Hz. Peygamber dünya işlerinde sehv ve hata yapabilir bu caizdir, kendisine halel getirmez" diyen alim kimdir?

Cevap: Kadı İyad

Soru: peygamberimizin ictihad yaptığını gösteren en güzel ve en açık delil nedir?

Cevap: İ'tab ayetleridir

202-222 sayfalar (Sultan hoca)

Soru: Hz peygamberin bir beşer olarak günü birlik yaptığı işler, yaşadığı toplum ve coğrafya şartlarının gereği olarak o bölgenin geleneklerine göre yapmak zorunda olduğu iş ve hareketler vardır. Ayrıca O'nun kendisine mahsus dediğimiz ümmetini bağlamayan özel durumlarına ne denir?

Cevap: Hasaisu'n-Nebi

Soru: Hz peygamberin emzikli kadınlarla cinsel temasta bulunmayı men etmeyi düşündüğünü, sonra İranlıların ve Bizanslıların bunu yaptıkları halde çocuğa bir zarar gelmediğini öğrenince yasaklamaktan vazgeçtiğini, her sözü ve hareketi bağlayıcı olmayan bir hadis örneğidir. Bu hadis hangi isimle anılmaktadır?

Cevap: Giyle

Soru: Serahsi, Mekhulü (ö.113/731) referans göstererek sünneti kaç kategoride göstermektedir? Bunlar nelerdir?

Cevap: Sünnetü'l-Hüda ve Sünnetü'z-Zevaid olmak üzere iki kategoride

Soru: İslam alimleri, Hz. Peygambere gelen vahyi genel olarak hangi kategorilerde incelemişlerdir?

Cevap: 1-Vahyi Metlûv 2- Vahyi Gayrı metlûv

Soru: sünnetin vahiy kaynaklı olduğu delillerden bir hadiste Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur. " şunu kat'i olarak biliniz ki, bana kitap ve onun bir misli daha verilmiştir... altı çizili sözünün zahirinden ibni Kuteybe, ibni Teymiyye ve ibni Kesir hadiste geçen misl kelimesini ne olarak ifade etmişlerdir?

Cevap: Sünnet

Soru: İbni Kuteybe sünneti değişik açılardan sınıflandırarak 3 grupta değerlendirmektedir. Bunlar nelerdir?

Cevap: 1- Cebrailin Allah'tan getirdiği sünnet 2-Allah'ın Resulüne bıraktığı, hakkında kendi re'yini açıklamasını emrettiği sünnet 3-Hz. Peygamberin edep olarak ortaya koyduğu sünnet

Soru: " hadis ya katıksız Allah'tan gelen bir vahiydir ya da Hz. Peygamber tarafından yapılmış bir ictihaddır. Ancak bu durumda O, kitap yada sünnetten sahih bir vahye dayandırılmış ve onun kontrolünden geçmiştir." Görüşü kime aittir?

Cevap: Şatıbi

Soru: sünnetin tamamının vahiy kaynaklı olduğunu savunan alimlerin başında kimleri sayabiliriz?

Cevap: ibn Hibban ve ibn Hazm'ı sayabiliriz

Soru: sünnetin kısmen vahiy ürünü olduğunu kabul edenlerden birisi de Şah Veliyullah ed-Dihlevi'dir. Sünneti ikiye ayırmaktadır. Bunlar nelerdir?

Cevap: 1- sünnet'i risaleti tebliğ zımında ki söz, fiil ve takrirler ile vahye dayandırmaktadır

2- Vahyin tebliği ile ilgisi bulunmayan şahsi görüş ve ictihadlar

Soru: Talat sakallı, alimlerin yapmış olduğu sünnet taksimatlarını eksik bularak “efradını cami, ağyarını mani” olmadığını ifade etmiş ve kendisinde benzer bir sınıflandırmaya gitmiştir. Bunlar nelerdir?

Cevap: 1- bağlayıcı olan sünnet: a) Beyan b) Hüküm c) Kadâ d) Fetvâ

2- bağlayıcı olmayan sünnet: a) Adet ve gelenekler
b) Tabii fiiller
c) içinde bulunduğu toplum ve şartların gerektirdiği sünnetler
d) zamanıyla mukayyed olan fiiller
e) dünyevi işleri, ziraat, sanat ve zanaat, ticaret, kazanç ve geçim yolları, askerlik ve harp, siyaset

Soru: Hayrettin Karaman, Hz. Peygamberin tasarruflarıyla ilgili olarak iki ayırım yapmıştır. Bunlar nelerdir?

Cevap: 1- Dine ait olan bağlayıcı tasarruflar: insanların fert ve toplum halinde eğitilip, yönetilme ve yönlendirilme sahasına giren konular. Siyaset, hukuk, ekonomi, sosyal kurumlar.... Allah Rasulunun bu sahaya giren söz ve davranışları genellikle dine dahildir ve bağlayıcıdır

2- Dine ait olmayan tasarruflar: müsbet ilimlerin teknik ve teknolojinin araştırma, çözme ve geliştirme sahasına giren konular. Bu konularda Allah Rasulunun söyledikleri genellikle şahsi tecrübe ve düşüncesine dayanır, bağlayıcı değildir

222-239 sayfalar (Fatma Pirim hoca)

Soru: sünnetin bir kısmının vahiy kaynaklı olduğunu biliyoruz. Hadis inkarcılığı kitabına göre bunlara 3 isim verilir. Bunlar nelerdir?

Cevap: * vahy-i gayri metlûv

* Hikmet

* ilham

Soru: Kur'an-ı kerime göre gayb bilgisi verilen peygamberler kimler?

Cevap: * Hz. İbrahime: yer ve göklerin melekutunun gösterildiği

* Hz. Yusuf: rüya tabiri ilminin öğretildiği

* Hz. İsa: İsrail oğullarının evlerde biriktirip yedikleri şeyleri haber verildiği

Soru: Kur'an-ı kerim' de gayb bilgisini elçilerine verdiği dair ayetler nelerdir?

Cevap: * Cin suresi /72 * Al'i-imran/179

Soru: hadis inkarcılarının gaybı peygamberlerin bilmesi noktasında kaçırarak hata nedir?

Cevap: Kur'an-ı Kerim'de mutlak ayetleri ileri sürerek onları tahsis eden ayetleri atlamalarıdır

Soru: Peygamberin gayb alemiyle ilgili vermiş olmuştğu bilgiler hadis ilminde hangi başlık altında değerlendirilir?

Cevap: * Melahim * Fiten * Alâmâtü's-Sâa * cennet * cehennem * Kıyamet * ahret * kabir suali * haşr * şefa'at

-hadis inkarcıları peygamberlerin gaybi konuları bilmediğini iddia etmesi onları yukarıda ki konulara inkara sürekleyecektir

Soru: Geçmişte hangi mezhep gaybla ilgili hadisleri reddeder?

Cevap: Mutezile

Soru: gayb kaç çeşittir?

Cevap: 1- gayb-ı Mutlak : insanlara bildirilmeyen sadece peygamberlere bildirilenler

2- gayb-ı izafi : Allah'ın bildirdiği kadarını insanların bilmesi kıyametin alametleri, cinler vs....

Soru: Gayb ile ilgili haberlere örnekler veriniz?

Cevap: ifk olayının gerçek yüzü (ayet), ehl-i kitab Bizansın Rumları yeneceği haberi (ayet), mescid-i dırar olayının açıklanması, bazı yerlerin fethi, bazılarının ölümü, hilafet, azı fırkaların durumu, kıyamet ve ahret ile ilgili haberler verilmiştir Allah'ın peygamberimizde bildirmesi ile.. Bedir öncesi kimlerin öleceğini, bu hastalığında öleceğini, İstanbul'un fethi, cennet ile müjdelenenleri..

Soru: peygamber her zaman mı gaybı bilirdi?

Cevap: Hayır. Bilseydi, Reci ve Bir'i Maune olaylarında ashabına engellerdi ve kendisine kötülük dokunmazdı diye bir sözü vardır gaybı bilmesi halinde

Soru: kur'an-ı kerimde hikmet sözü "sünnet " olarak geçer mi?

Cevap: bazı ayetlerde sünnet olarak geçer. Suyuti, ibn-i Kesir, Taberi, Nesefi, Hasan Basri, Katade, Malik, Şafi böyle der
(ayette hikmet kelimesi peygamberimizin öğreticiliği ile tamamlanmıştır)

Soru: Kur'an 'da kitap ve hikmetin yan yana zikredilmesi neyi ifade eder?

Cevap: sünnetin delil olması ve kur'anda ki konumu (Kur'an'da sünnetten bahsedilmiyor diyenlere cevaptır)

Soru: Müsteşriklerin amaçları nedir?

Cevap: Modernizm adı altında dinden uzaklaştırıp dini/ahlakı yozlaşmaya sebep olmak. İslam dinini reforme edip yozlaştırmak, kafaları karıştırmak. Kur'an'ın manasını tahrif etmek için Kur'an-ı sünnetten ayırmak. Yeni din anlayışının gerekliliğini empoze etmek

Soru: Kur'an'daki mücmel ayetleri ne açıklar?

Cevap: Sünnet

Soru: Sünneti red faaliyetleri nerede başlamıştır?

Cevap: Hind alt kıtası, mısır ve ülkemiz